

Poliisin tietoon tullut rikollisuus 2009

Rikoksista selvitettiin 59 prosenttia

Poliisin tietoon tuli Tilastokeskuksen mukaan vuonna 2009 kaikkiaan 432 000 rikosta. Poliisi selvitti yhteensä 256 000 rikosta, joihin epäiltiin syylliseksi 289 000 henkilöä. Näistä oli naisia 21 prosenttia. Naisten osuus syylliseksi epäillyistä on 2000-luvulla vaihdellut 17 ja 23 prosentin välillä.

Määrällisen eron lisäksi miesten ja naisten rikollisuus poikkeaa siten, että naisilla pahoinpitelyjen, rattijuopumusten ja vahingontekojen osuudet miehiin verrattuna ovat pieniä. Kuitenkin pahoinpitelyihin ja rattijuopumuksiin syylliseksi epäiltyjen naisten osuudet on 20 vuodessa enemmän kuin kaksinkertaistuneet. Naisten tyypillisimpiä rikoksia ovat näpistykset, petokset, kavallukset ja väärennykset.

Vuonna 2009 nuorten ja alaikäisten – alle 21-vuotiaiden – osuus kaikista syylliseksi epäillyistä oli 24 prosenttia. Tyypillisimpiä nuorten rikoksia ovat ryöstöt, varkaus- ja vahingontekorikokset sekä moottoriajoneuvon anastukset, käyttövarkaudet ja luvattomat käytöt. Ryöstöihin syylliseksi epäillyistä nuorten osuus oli 44 prosenttia. Varkausrikoksissa prosenttiluku oli 28 ja vahingonteoissa 47. Moottoriajoneuvon anastuksiin, käyttövarkauksiin ja luvattomiin käyttöihin syylliseksi epäillyistä 38 prosenttia oli nuoria.

Tilaston esittämistapa on uudistettu vuoden 2009 alusta. Liikenneturvallisuuden vaarantamiset ja liikennerikkomukset esitetään omana taulukkonaan. Rikosten kokonaisuus ei ole vertailukelpoinen aiemmin esitettyjen lukujen kanssa. Uudistuksen tavoitteena on parantaa rikosten vertailtavuutta eri vuosien kesken sekä edistää niiden kansainvälistä vertailukelpoisuutta. Tilaston laatuselosteessa on tarkempia tietoja uudistuksesta.

Selvitettyihin rikoksiin syylliseksi epäillyt iän ja sukupuolen mukaan 2000-2009

Vuosi	Syylliseksi epäillyt — ikä									
	Miehet yhteensä	Naiset yhteensä	Alle 15-vuotiaat miehet	Alle 15-vuotiaat naiset	15–17-vuotiaat miehet	15–17-vuotiaat naiset	18–20-vuotiaat miehet	18–20-vuotiaat naiset	Yli 20-vuotiaat miehet	Yli 20-vuotiaat naiset
2000	232 810	41 520	8 002	2 812	26 554	5 003	32 204	4 593	164 050	29 112
2001	227 035	40 878	7 218	3 121	23 165	4 490	34 231	4 717	162 421	28 550
2002	226 806	38 805	6 808	2 641	20 216	4 230	34 654	5 113	165 128	26 821
2003	236 391	42 097	7 600	2 590	19 033	4 127	35 161	5 300	174 597	30 080
2004	250 087	47 028	8 342	3 182	20 063	4 763	33 466	5 670	188 216	33 413
2005	250 489	46 580	7 289	3 047	22 486	4 546	31 983	5 521	188 731	33 466
2006	239 264	45 093	6 934	2 725	19 296	4 093	28 830	5 783	184 204	32 492
2007	250 303	57 847	8 347	2 749	19 783	4 077	29 702	5 433	194 471	45 588
2008	257 955	50 240	10 577	3 198	20 592	4 207	30 388	5 987	196 398	36 848
2009	239 386	49 809	8 845	3 172	18 952	4 618	26 918	5 859	184 671	36 160

Sisällys

Liitetaulukot	
Eräiden rikostyyppien selvitysprosentti 1986 - 2009	3
Laatuseloste.....	4

Liitetaulukot

Eräiden rikostyyppien selvitysprosentti 1986 - 2009 ¹⁾

	1986–1990	1991–1995	1996–2000	2001–2005	2006	2007	2008	2009
KAIKKI RIKOKSET ¹	65	51	51	56	60	60	62	59
Varkaus	25	17	14	15	17	18	19	18
Törkeä varkaus	39	29	40	41	44	38	40	33
Näpistys	78	70	67	58	56	56	57	57
Ryöstöt	53	43	42	45	45	44	51	50
Vahingonteat	29	27	27	26	26	25	25	24
Pahoinpitely	79	74	76	80	81	77	85	82
Törkeä pahoinpitely	85	84	83	87	91	81	93	89
Lievä pahoinpitely	95	86	79	75	73	70	75	73
Tappo, murha tai surma	97	94	90	93	86	79	103	91
Tapon, murhan tai surman yritys	95	91	92	94	103	89	104	98
Raiskaus	63	56	57	63	62	60	66	74

1) Selvitysprosentti on laskettu siten, että tilastovuonna poliisille ilmoitettuja rikoksia ja kaikkia samana vuonna selvitettyjä rikoksia on verrattu keskenään.

Laatuseroste

1. Tilastotietojen relevanssi

Poliisiin tietoon tullut rikollisuus -tilasto keskittyy rikollisuutta koskevien alueellisten jakaumien sekä poliisin toiminnan kuvaamiseen. Tilasto sisältää tietoja ilmitulleiden rikosten laadusta ja määrästä. Lisäksi selvitetään poliisiin tutkimien ja selvittämien rikosten määrä, selvitettyjen rikosten osuus rikoslajeittain sekä tapaukset, joissa ilmoitus on todettu aiheettomaksi. Selvitettyistä rikoksista ilmoitetaan myös syylliseksi epäillyt henkilöt ja heidän ikänsä.

Tilasto sisältää myös tietoja perheväkivallasta ja kunnallisesta pysäköinninvalvonnasta sekä eräistä poliisin suorittamista tehtävistä kuten itsemurhien, hirvieläinkolarien, palonsyiden yms. tutkimuksista.

Poliisiin tietoon tullut rikollisuus -tilaston yhteydessä julkaistaan tietoja myös tullirikoksista. Niihin kuuluvat tullilaisa säädetyt rikokset sekä muut tullirikoksina käsiteltäviksi määrätyt rikokset.

Tilastolla kuvataan vain rikoksia, joista on tehty rikosilmoitus, rangaistusvaatimusilmoitus tai annettu rikesakko. Suuri osa rikoksista jää piiloon, toisin sanoen ne eivät tule poliisiin tietoon tai niitä ei rikoksina ilmoiteta.

Tilastoitujen rikosten määriin vaikuttavat esimerkiksi muutokset poliisin valvonnassa, lainsäädännössä sekä kansalaisten halukkuudessa ilmoittaa rikoksista poliisille.

Tilasto kuvaa rikoksia, jotka ovat tulleet poliisiin tietoon tilastokauden aikana. Rikos voi olla tapahtunut aiemminkin.

Rikoksella tarkoitetaan tekoa, josta lainsäädännössä on säädetty rangaistus. Poliisin tehtävänä on tutkia rikos, suorittaa esitutkinta ja jättää selvitetty rikos syyttäjän harkintaan. Lievemmissä tapauksissa poliisilla on laissa säädettyin perusteina oikeus jättää rikos ilmoittamatta syyttäjälle.

Poliisi kirjaa rikoksen tehdyksi rikoksen tekopaikan mukaan.

Tilastoyksikkönä on käytetty rikosta. Mikäli useita henkilöitä on yhdessä ryhtynyt samaan rikokseen, rikosten lukumääräksi on merkitty yksi.

Lukuihin sisältyvät rikoksen yritykset, poikkeuksena erillisenä ryhmänä esitettävät tapon, murhan ja surman yritykset sekä tuhotyön yritykset. Avunanto ja yllytys rikokseen esitetään sen rikoksen nimikkeellä, johon osallisuudesta on kysymys.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tilasto perustuu kokonaisaineistoon. Tilaston perusaineisto on saatu poliisiin käytössä olevasta automaattiseen tietojenkäsittelyyn perustuvasta rikosilmoitusjärjestelmästä, josta tässä yhteydessä käytetään lyhennettä RIKI.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Tilastokeskukseen toimitettu neljännesvuosiaineisto tarkentuu tilastovuoden aikana poliisin tutkinnan edetessä. Vuosiaineistosta tilastovuotta seuraavan vuoden helmikuussa poimittavat tiedot poikkeavat jossain määrin neljännesaineiston tiedoista.

Nykyiset tilastot kuvaavat hyvin rikollisuutta ja sen muutoksia. Tilastokeskuksessa on analysoitu vuoden 1998 rikosilmoitusaineistosta tapausten selosteosat väkisinmakaamisten ja törkeiden pahoinpitelyjen osalta. Selosteet olivat laadultaan hyviä. Rikosten lukumäärätiedot ja rikoksista rekisteriin kirjatut tiedot olivat selosteiden kanssa yhtäpitäviä. RIKI:iin kirjattavat tiedot osoittautuivat luotettaviksi. Tilastojen perusaineistona RIKI:ä voidaan pitää hyvänä.

Vuoden 2006 luvuissa esiintyneet virheellisyudet on korjattu nyt esitettävään taulukkoon.

Väärennysrikoksiin syylliseksi epäiltyjen määrä oli poikkeuksellisen suuri vuonna 2007. Tämä johtuu Imatralla ilmitulleesta rikossarjasta.

4. Tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Neljännesvuosiaineistosta poimittavat tiedot valmistuvat tilastokautta seuraavan kuukauden kuluessa.

Tilaston perusaineisto poimitaan poliisin RIKI-järjestelmästä tilastovuotta seuraavan helmikuun alussa. Tulokset valmistuvat huhtikuun aikana.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys

Poliisin tietoon tullut rikollisuus –vuositalasto julkaistaan huhtikuun loppuun mennessä.

Poliisin tietoon tullut rikollisuus –neljännesvuositalasto julkaistaan 4 kertaa vuodessa tilastokautta seuraavan kuukauden kuluessa.

Tietoja poliisin tietoon tulleista rikoksista on myös internetissä Tilastokeskuksen StatFin-tilastopalvelussa osoitteessa <http://statfin.stat.fi/statweb>.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Tilastoissa käytetään uusinta käytävissä olevaa alueluokitusta. Taulukoissa, joissa esitetään muutos edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan, aikaisempien vuosien luvut on muutettu vastaamaan uusinta alueluokitusta, jotta tilastot olisivat vertailukelpoisia.

Lainmuutokset vaikeuttavat vertailua eri vuosien ja eri rikostyyppien välillä.

Tilastoilla kuvataan yksittäisten rikosten määriä. Suuret rikossarjat saattavat paljastuessaan aiheuttaa kymmenien, joissain tapauksissa jopa tuhansien, yksittäisten rikosten lisäyksen tilastossa. Seuraavana vuonna luvut useimmiten palaavat entiselleen. Ongelma korostuu, kun tehdään suhteellisen harvinaisista rikoksista alueellisia vertailuja rikollisuuskehityksestä.

Rikosten määrän laskentaperusteissa tapahtuvat muutokset vaikeuttavat rikosten määrän vertailtavuutta eri vuosina. Kun esimerkiksi petosten lukumäärän laskentaperuste muuttui 1991, niin muutos ei vaikuttanut pelkästään petosten määrään, vaan myös rikosten kokonaislukumäärän vertailtavuus edellisiin vuosiin vaikeutui.

Tilastoitujen rikosten määriin vaikuttavat esimerkiksi muutokset poliisin valvonnassa, lainsäädännössä sekä kansalaisten halukkuudessa ilmoittaa rikoksista poliisille.

Suomen virallisessa tilastossa (sarja XXIII, uusi sarja Oikeus) on julkaistu Poliisin tietoon tullut rikollisuus -tilastoa vuodesta 1927 lähtien. Tietojen saanti perustuu valtioneuvoston päätökseen 11.12.1926 (nro 321/1926), jolla poliisipiirit on määrätty antamaan oikeustilastoja varten tiedot ilmitulleista rikoksista. Sisäasiainministeriö ja Tilastokeskus ovat sopineet tiedonkeruun ja tietosisällön myöhemmistä muutoksista. Kaudelle 1971–1979 sisäasiainministeriö on antanut ohjeet Poliisin käskylehdessä nro 2/1971 ja vuodesta 1980 lähtien kiertokirjeessä 7.12.1979 nro 4616/402/79. Vuodelle 1991 ohjeet on annettu kirjeessä 15.3.1991 nro 900/69/91 ja vuodesta 1992 alkaen 31.1.1992 päivätyssä kirjeessä. Myös vuosina 1938, 1945 ja 1951 on tehty muutoksia, joilla on ollut huomattava vaikutus tilaston sisältöön.

Vuodesta 1954 lähtien Poliisin tietoon tullut rikollisuus-tilaston yhteydessä on julkaistu tietoja myös tullirikoksista.

Maksuttoman Statfin –tietopalvelun poliisin tietoon tullut rikollisuus- tietojen aikasarjat alkavat vuodesta 1980.

KUNTAMUUTOKSET:

Vuosi 1981

Nummi ja Pusula yhdistettiin Nummi-Pusulaksi.

Keikyä ja Kiikka yhdistettiin Äetsäksi. Lokalahti yhdistettiin Uuteenkaupunkiin.

Vuosi 1989

Nuijamaan kunta yhdistettiin Lappeenrantaan.

Vuosi 1993

Kalanti yhdistettiin Uuteenkaupunkiin.

Konginkangas yhdistettiin Äänekoskeen.

Rauman mlk. yhdistettiin Raumaan.

Säynätsalo yhdistettiin Jyväskylään.

Tenhola yhdistettiin Tammisaareen.

Vuosi 1997

Heinolan kaupunki ja Heinolan mlk. yhdistyivät Heinolaksi.
Lohjan kaupunki ja Lohjan mlk. yhdistyivät Lohjaksi.
Porvoon kaupunki ja Porvoon mlk. yhdistyivät Porvooksi.

Vuosi 2001

Anttola ja Mikkelin maalaiskunta yhdistettiin Mikkeliin.
Kuorevesi yhdistettiin Jämsään.
Temmes yhdistettiin Tyrnävään.

Vuosi 2003

Pattijoki yhdistettiin Raaheen.
Vehkalahti yhdistettiin Haminaan.

Vuosi 2004

Jäppilä, Pieksämäen maalaiskunta ja Virtasalmi yhdistyivät Pieksänmaaksi.

Vuosi 2005

Kangaslampi yhdistettiin Varkauteen.
Karinainen yhdistettiin Pöytyään.
Kiihtelysvaara yhdistettiin Joensuuhun.
Kullaa yhdistettiin Ulvilaan.
Loimaan kunta yhdistettiin Loimaahan.
Peräseinäjoki yhdistettiin Seinäjokeen.
Saari yhdistettiin Parikkalaan.
Sahalahti yhdistettiin Kangasalaan.
Tuupovaara yhdistettiin Joensuuhun.
Uukuniemi yhdistettiin Parikkalaan.
Vehmersalmi yhdistettiin Kuopioon.
Värtsilä yhdistettiin Tohmajärveen.

Vuosi 2006

Rovaniemen maalaiskunta yhdistettiin Rovaniemeen.

Vuosi 2007

Mietoinen yhdistettiin Mynämäkeen.
Maksamaa ja Vöyri yhdistyivät Vöyri-Maksamaaksi.
Viljakkala yhdistettiin Ylöjärveen.
Ruukki yhdistettiin Siikajokeen.
Suodenniemi yhdistettiin Vammalaan.
Pieksänmaa yhdistettiin Pieksämäkeen.
Kajaani yhdistettiin Kajaaniin.
Luopioinen ja Pälkäne yhdistyivät. Uuden kunnan nimi on Pälkäne.
Kodisjoki yhdistettiin Raumaan.
Haukivuori yhdistettiin Mikkeliin.
Toijala ja Viiala yhdistyivät. Uuden kunnan nimi on Akaa.
Sumiainen ja Suolahti yhdistettiin Äänekoskeen.
Längelmäki yhdistettiin osin Jämsään ja Oriveteen.
Ii ja Kuivaniemi yhdistyivät. Uuden kunnan nimi on Ii.

Vuosi 2008

Leivonmäki yhdistettiin Joutsaan.

Vuosi 2009

Lehtimäki yhdistettiin Alajärveen.
Kiukainen yhdistettiin Euraan.
Vampula yhdistettiin Huittisiin.
Hauho, Kalvola, Lammi, Renko ja Tuulos yhdistettiin Hämeenlinnaan.

Eno ja Pyhäselkä yhdistettiin Joensuuhun.

Jyväskylän mlk ja Korpilahti yhdistettiin Jyväskylään.

Jämsänkoski yhdistettiin Jämsään.

Piikkiö yhdistettiin Kaarinaan.

Alahärmä, Korttesjärvi ja Ylihärmä yhdistettiin Kauhavaan.

Dragsfjärd, Kemiö ja Västanfjärd yhdistyivät. Uuden kunnan nimi on Kemiönsaari.

Kälviä, Lohtaja ja Ullava yhdistettiin Kokkolaan.

Elimäki, Jaala, Kuusankoski, Anjalankoski ja Valkeala yhdistettiin Kouvolaan.

Jurva yhdistettiin Kurikkaan.

Joutseno yhdistettiin Lappeenrantaan.

Sammatti yhdistettiin Lohjaan.

Alastaro ja Mellilä yhdistettiin Loimaahan.

Houtskari, Iniö, Korppoo, Nauvo ja Parainen yhdistyivät. Uuden kunnan nimi on Länsi-Turunmaa. Askainen ja Lemu yhdistettiin Maskuun.

Mänttä ja Vilppula yhdistyivät. Uuden kunnan nimi on Mänttä-Vilppula.

Merimasku, Rymättylä ja Velkua yhdistettiin Naantaliin.

Ylikiiminki yhdistettiin Ouluun.

Yläne yhdistettiin Pöytyään.

Karjaa, Pohja ja Tammisaari yhdistyivät. Uuden kunnan nimi on Raasepori.

Lappi yhdistettiin Raumaan.

Vahto yhdistettiin Ruskoon.

Pylkönmäki yhdistettiin Saarijärveen.

Halikko, Kiikala, Kisko, Kuusjoki, Muurla, Perniö, Pertteli, Suomusjärvi ja Särkisalo yhdistettiin Saloon.

Mouhijärvi, Vammala ja Äetsä yhdistyivät. Uuden kunnan nimi on Sastamala.

Savonranta yhdistettiin Savonlinnaan.

Nurmo ja Ylistaro yhdistettiin Seinäjokeen.

Kestilä, Piippola, Pulkmila ja Rantsila yhdistyivät. Uuden kunnan nimi on Siikalatva.

Kuru yhdistettiin Ylöjärveen.

Vuosi 2010

Himanka yhdistettiin Kalajokeen.

Ylämaa yhdistettiin Lappeenrantaan.

Liljendal , Pernaja ja Ruotsinpyhtää yhdistettiin Loviisaan.

Noormarkku yhdistettiin Poriin.

RIKOS:

Uusi tieliikennelaki(267/81) tuli voimaan 1.4. 1982. Tilastossa lakia sovellettiin vuoden alusta lähtien. Luvut eivät lainmuutoksesta johtuen vastanneet aikaisempien vuosien lukumääriä eri liikenne rikostyypeissä.

Rikesakkolaki (66/83) ja laki rikoskosta tielikenteessä (68/83) tulivat voimaan 1.9. 1983. Lain mukaan voidaan tieliikennelain (267/81) tai sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten rikkomisesta antaa rikesakko, mikäli rikkomuksen katsotaan aiheuttaneen vain vähäistä vaaraa tai haittaa.

Poliisin antamat rikesakot 1.9. 1983 lähtien sisältyvät tilastoon.

Kavallusrikosten tilastointikäytäntöä muutettiin vuodesta 1983 lähtien, usean osateon käsittävät kavallusrikokset tilastoidaan yhtenä rikoksena.

1.1. 1991 tuli voimaan laki rikoslain muutoksesta (769/90), muutos koski omaisuus-, vaihdanta- ja talousrikoksia. Muutos oli rikoslain kokonaisuudistuksen ensimmäinen vaihe, se sisälsi myös senkaltaisia periaatteellisia

muutoksia, että eräiden rikosluokkien osalta vertailtavuus aikaisempiin vuosiin katkesi. Tuli uusia rikosnimikkeitä, ja osin myös samoina säilyneiden nimikkeiden sisältö muuttui. Ongelmallisia tässä suhteessa ovat irtaimen omaisuuden luvatonta käyttöä koskevat rikokset, ja niistä erityisesti ns. moottoriajoneuvojen anastukset, petos- ja maksuvälinepetosrikokset ja väärennysrikokset. Muiden yleisten tavanomaisten omaisuusrikosten osalta vertailukelpoisuus aikaisempiin vuosiin säilyi. Tilaston tietosisältöä muutettiin vastaamaan uudistettua lainsäädäntöä. Maksuvälinepetosten tilastointikäytäntö muuttui vuonna 1991. Muutos vähensi tilastoitujen rikosten määrää.

Rikoksen yhtymistä koskevan lainsäädännön uudistamisen (697/91) johdosta ei tilastoinnissa vuoden 1992 alusta lukien otettu huomioon käsitettä yksin teoin tehdystä rikoksesta. Aikaisemmin yksin teoin tehdyt rikokset oli tilastoitu muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta vain päärikoksen mukaan. Päärikoksella tarkoitetaan rikosta, josta laissa määrätty rangaistus on ankarin. Tilastointitavan muutos lisäsi jossain määrin tilastoitujen rikosten määrää.

Huumausainerikoksia koskevat uudet säädökset tulivat voimaan 1.1.1994. Ne muodostavat rikoslain 50 luvun. Lainmuutoksen takia ainoastaan huumausainerikosten kokonaismäärät ovat vertailukelpoisia edellisten vuosien vastaaviin lukuihin. Vaikka tilastointikäytäntöä ei lainmuutoksen seurauksena muutettu oli vuoden 1994 huumausainerikosten tilastointi poliisipiireissä jossain määrin epäyhtenäistä. Huumausainerikoksia arvioidaan kirjatun kymmenisen prosenttia todellista enemmän. 1.9.1994 tulivat voimaan liikennejuopumuksia koskevat uudet säädökset. Törkeän rattijuopumuksen promilleraja laski 1,5:sta 1,2:een. Lainmuutoksen vuoksi vain rattijuopumusten yhteismäärät ovat vertailukelpoisia edellisiin vuosiin. Vesiliikennejuopumuksen uudeksi rajaksi vahvistettiin yksi promille entisen 1,5 promillen asemesta.

1.9.1995 tuli voimaan laki Rikoslain muutoksesta (578/95). Rikosnimikkeistön muutoksen vaikutukset tietojen vertailtavuuteen aikaisempiin vuosiin olivat vähäiset.

Seuraavassa esitetään uuden nimikkeen vastaavuus aikaisemmin käytössä olleeseen nimikkeeseen:

Vanha nimike --> Uusi nimike

- Tappo --> Tappo
- Tappo --> Surma
- Tapon tai murhan yritys --> Tapon, murhan tai surman yritys
- Lapsentappo --> Lapsensurma
- Kuolemantuottamus --> Kuolemantuottamus, törkeä kuolemantuottamus
- Ruumiinvamman tai sairauden tuottamus --> Vammantuottamus, törkeä vammantuottamus
- Murhapoltto --> Tuhotyö, liikennetuhotyö, törkeä tuhotyö
- Murhapolton yritys --> Tuhotyön, liikennetuhotyön, törkeä tuhotyön yritys

Tuhotyötä ja murhapolttoa koskevat rikosnimikkeet eivät kuitenkaan ole täysin vertailukelpoisia. Tuhotyö käsittää murhapolton lisäksi myös aiemmin muihin nimikkeisiin kuuluneita tapauksia.

1.1.1995 voimaan tullut uusi Alkoholilaki (1143/94) aiheutti muutoksia rikosluokitteluun. Käytöstä poistettiin nimike 'alkoholipitoisen aineen nauttiminen yleisellä paikalla'. Vuoden 1995 huumausainerikosten tilastointi oli poliisipiireissä jossain määrin epäyhtenäistä.

Vuonna 1996 otettiin käyttöön seuraavat uudet rikosnimikkeet: sotilasrikokset, työrikokset, ympäristörikokset, eräiden aineettomien oikeuksien loukkaaminen. Uusina tietoina esitetään syylliseksi epäiltyjen naisten ikäjakauma sekä henki- ja pahoinpitelyrikosten tapahtumapaikka.

Vuodesta 1997 lähtien esitetään tieto syylliseksi epäillyn kansalaisuudesta.

Rikoksia oikeudenkäyttöä, viranomaisia ja yleistä järjestystä vastaan sekä seksuaalirikoksia koskevat uudet säädökset tulivat voimaan 1.1.1999. Ne muodostavat rikoslain 15, 16, 17 ja 20 luvun. 1.10.1999 tulivat voimaan liikennerikoksia koskevat uudet säädökset rikoslain 23 lukuun. Taulukon rikosnimikkeet on ryhmitelty uuden lainsäädännön mukaan. Nyt esitettävät rikoslakirikokset sisältävät aiemmin tieliikennelakiin kuuluneita rikoksia.

1.4. 2000 muutettiin eräiden rikostyyppien tilastointikäytäntöä. Rauhanrikkomiset (Rikoslaki 24 luku) tilastoidaan siten, että usean osateon käsittävä tapahtumasarja merkitään yhtenä rikoksena. Samalla tavoin tilastoidaan

hautarauhan rikkomiset ja lähestymiskiellon rikkomiset. Viimeksi mainitut sisältyvät rikosryhmään 'muut rikokset oikeudenkäyttöä, viranomaisia ja yleistä järjestystä vastaan'.

1.9.2001 tuli voimaan uusi huumausainerikoksia koskeva säädös. Rikosluokitukseen lisättiin nimike huumausaineen käyttörikos.

1.10.2002 tulivat voimaan uudet moottorikulkuneuvon käyttövarkauksia koskevat säädökset. Rikosluokitukseen lisättiin kaksi uutta nimikettä: moottorikulkuneuvon käyttövarkaus, lievä moottorikulkuneuvon käyttövarkaus sekä törkeä moottorikulkuneuvon käyttövarkaus. Aiemmin nämä rikokset tilastoitiin moottoriajoneuvon kohdistuviksi luvattomiksi käytöiksi.

1.1.2003 uutena rikosnimikkeenä otettiin käyttöön muu ajoneuvorikkomus.

1.10.2003 tuli voimaan uusi Järjestyslaki. Rikosluokitukseen lisättiin nimike järjestyslain rikkomiset.

Vuodesta 2003 lähtien esitetään rattijuopumusten yhteydessä tieto syylliseksi epäillyn käyttämästä päihteestä.

Vuodesta 2004 lähtien esitetään syylliseksi epäillyn käyttämää päihdettä koskeva tieto: muun päihteen ja alkoholin yhteiskäyttö (sekakäyttö). Aiemmin nämä tiedot esitettiin kohdassa muun päihteen vaikutuksen alaisena.

1.1. 2004 otettiin käyttöön uutena rikosnimikkeenä järjestyslain rikkomiset. Nimikkeistöstä poistettiin järjestyssääntörikkomus, poliisimääräyksen rikkominen.

Aserikoksia koskeva rikoslain 41 luku tuli voimaan 1.6. 2007. Nämä rikokset sisältyvät uudistettuun rikosnimikkeeseen rikokset rikoslain 41, 42 ja 43 lukua vastaan. Muutos ei vaikuta rikosten kokonaismäärään.

Vuoden 2009 alusta otettiin käyttöön uusi rikosten ryhmittely.

A Omaisuusrikokset

B Henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset

C Seksuaalirikokset

D Rikokset oikeudenkäyttöä, viranomaisia ja yleistä järjestystä vastaan

E Eräät liikenne rikokset

F Muut rikokset

Myös rikosnimikkeistön rakennetta on muutettu:

Eräät liikenne rikokset ryhmässä (E) ei esitetä liikenneturvallisuuden vaarantamisia eikä liikennepakoja tieliikenteessä.

Muut rikokset ryhmä (F) koostuu ryhmiin A-E kuulumattomista rikoslakia vastaan tehdyistä rikoksista sekä rikoslain ulkopuolisista rikoksista.

Jako rikoslakirikoksiin ja muihin rikoksiin on poistettu.

Tilastoon on muodostettu omana ryhmänään liikenneturvallisuuden vaarantamiset, liikennepaot tieliikenteessä, liikenne rikkomukset, tieliikenteen sosiaalilainsäädännön rikkomiset ja ajoneuvorikkomukset.

Uudistuksen tavoitteena on parantaa rikosten vertailtavuutta eri vuosien kesken sekä edistää niiden kansainvälistä vertailukelpoisuutta.

Alkoholirikoksia koskeva rikoslain 50a luku ja alkoholilain muutos tulivat voimaan 1.11. 2009 Uusina rikosnimikkeinä otettiin käyttöön alkoholirikos, törkeä alkoholirikos, lievä alkoholirikos ja alkoholirikkomus. Lainmuutoksen vuoksi vain alkoholirikosten ja -rikkomusten yhteismäärä on vertailukelpoinen edellisiin vuosiin. Tapahtumakertatietoja ei tässä taulukossa esitetä.

Huumausainerikoksien tapahtumakertatietoja ei enää esitetä.

Rikosnimikkeitä, joita ei enää ole käytössä, on poistettu. Vertailtavuus aikaisempiin vuosiin on kuitenkin pyritty säilyttämään.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Vuositilaston tiedot poikkeavat neljännesvuosittain esitetyistä ennakkollisista tiedoista.

Keskusrikospoliisi ja yksittäiset poliisilaitokset julkaisevat tietoja rikollisuudesta. Nämä luvut eroavat Tilastokeskuksen tiedoista aineiston poiminta-ajankohdasta ja erilaisista tiedonkeruukriteereistä johtuen.

Suomen virallinen tilasto
Finlands officiella statistik
Official Statistics of Finland

Oikeus 2010

Lisätietoja

Jorma Kallio (09)1734 3248
Vastaava tilastojohtaja:
Jari Tarkoma

rikos@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tilastokeskus, myyntipalvelu
PL 4C
00022 TILASTOKESKUS
puh. (09) 1734 2011
faksi (09) 1734 2500
myynti@tilastokeskus.fi
www.tilastokeskus.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1797-3651 (pdf)